

Evaluering af **Brobygning mellem botilbud og civilsamfundet**

Treårigt samarbejde mellem Røde Kors Hovedstaden og
Københavns Kommune

Skrevet af: Projektansvarlig Idasofie Hyldgaard med eksternt bidrag
fra SocialRespons

5. Februar 2026

INDHOLD

RESUMÉ.....	4
BAGGRUND.....	6
Kort overblik over botilbud og aktiviteter.....	7
Følgeskab.....	8
Fællesskab.....	8
Organisering.....	9
Ændringer undervejs i projektet.....	10
EVALUERINGSMETODE OG DATAGRUNDLAG.....	12
PROCES OG METODE.....	13
Planlægning.....	13
Udvælgelse af botilbud.....	16
Deltagerinvolvering.....	16
Personaleinvolvering.....	17
Frivilligrekruttering.....	18
Implementering af aktiviteter.....	18
Røde Kors Metoder gennem det sociale arbejde.....	19
Frivillighed som metode.....	20
Den psykosociale metode.....	20
Aktive meningsfulde fællesskaber.....	20
RESULTATER.....	22
De fire udviklingsprint.....	22
De frivillige fællesskaber på botilbud.....	26
Den gode velkomst.....	26
Kommunikation mellem frivillige, personale og beboere.....	28
Beboernes deltagelse i fællesskaberne.....	29
Sikkerhed.....	29

Følgeskab fra botilbud.....	30
Svært at finde egnede tilbud.....	30
Brobygningen som trinvis proces.....	30
Relationens betydning.....	31
Samlede erfaringer fra følgeskabsordningerne.....	31
Deltagerundersøgelse.....	32

DE FAGPROFESSIONELLES PERSPEKTIVER..... 36

Perspektiver på samarbejdet.....	36
Beboernes forudsætninger og udbytte.....	37
Forudsætninger for et velfungerende samarbejde.....	39
Når aktiviteter skal kunne leve videre.....	41
Implementering, tid og drift.....	41
Lyst til mere.....	44

SAMARBEJDET MED BOTILBUDDENE..... 46

Overvejelser før etablering af samarbejdet.....	46
Under samarbejdet.....	47
Ledelsesopbakning.....	47
Personalets roller og ressourcer	47
Frivilliges oplevelse.....	48
Praktiske rutiner og sikkerhed.....	48

LÆRINGSPUNKTER: HVAD KRÆVES FOR AT LYKKES MED SAMARBEJDE?..... 49

SAMMENFATNING AF SAMARBEJDET..... 50

BILAG 52

RESUMÉ

Denne evalueringsrapport omhandler projektet *Brobygning mellem botilbud og civilsamfundet*, et treårigt metodeudviklingsprojekt gennemført i samarbejde mellem Røde Kors Hovedstaden og Københavns Kommune. Projektets overordnede formål har været at udvikle og afprøve metoder, der kan styrke beboere på socialpsykiatriske botilbuds adgang til meningsfulde fællesskaber og netværk i civilsamfundet.

Projektet har afprøvet to hovedindsatser: **fællesskabsaktiviteter på botilbuddene** og **følgeskabsordninger til aktiviteter uden for botilbuddene**. Indsatserne er gennemført på fem botilbud og er løbende blevet justeret på baggrund af erfaringer fra beboere, frivillige, personale og samarbejdspartnere.

Evalueringen viser, at aktiviteterne overvejende er blevet oplevet positivt af deltagerne og har bidraget til øget social kontakt, oplevelse af fællesskab og motivation for gentagen deltagelse. Deltagerundersøgelsen og de fagprofessionelles perspektiver peger samlet set på, at fællesskabsaktiviteterne på botilbuddene fungerer som et trygt første skridt.

Brobygning til fællesskaber uden for botilbuddene er mere ressourcekrævende og forudsætter tæt støtte og koordinering.

Projektet blev undervejs justeret som følge af ændrede rammevilkår, herunder nedskæringer i botilbuddenes driftsbudgetter. Fokus blev derfor i højere grad rettet mod metodeudvikling og bæredygtige samarbejdsformer frem for opfyldelse af oprindelige deltagermålsætninger.

Erfaringerne peger på en række centrale forudsætninger for, at samarbejde mellem civilsamfund og botilbud kan lykkes, **herunder ledelsesmæssig opbakning, en fast tovholder, tydelig kommunikation, realistiske forventninger til deltagelse samt økonomiske rammer**, der ikke udgør en barriere for beboerne. Samlet set dokumenterer rapporten, at brobygning til civilsamfundet for målgruppen er en gradvis proces, hvor **relationer, tryghed og gentagne positive erfaringer er afgørende**.

BAGGRUND

BAGGRUND

Denne evalueringsrapport omhandler projektet ”Brobygning mellem botilbud og civilsamfundet”, et treårigt samarbejde mellem Røde Kors Hovedstaden og Københavns Kommune (2023–2025) under indsatsen *”Bedre botilbud med en bedre hverdag for det enkelte menneske”*. Projektets årlige budget har været 500.000 kr.

Projektet var et metodeudviklingsprojekt med fokus på at udvikle og afprøve forskellige brobygningsmetoder, der kunne give beboere på socialpsykiatriske botilbud i Københavns Kommune bedre adgang til netværk og fællesskaber i civilsamfundet. Indsatsen bestod af to hovedspor, **”Følgeskabsordninger”** og **”Fællesskaber”**, som blev gennemført på fem botilbud: *Røde Mellemvej, Sundbygårdsvej, Robert Jacobsens Vej, Kollektivhuset og Vestergårdsvej*.

Det overordnede formål var at understøtte beboernes adgang til meningsfulde fællesskaber med henblik på at styrke den enkeltes handlekraft, ressourcer og håb og dermed bidrage til øget livskvalitet.

Rapporten samler og analyserer de erfaringer, der er indsamlet løbende gennem projektperioden, og er struktureret i følgende hovedafsnit: *Baggrund, proces og metode, resultater, de fagprofessionelles perspektiver samt samarbejdet med botilbuddene*.

Målgruppen i projektet

Voksne over 18 med betydeligt nedsatte fysiske, psykiske eller sociale problemstillinger, som gør, at personen her og nu ikke er i stand til at tage vare på sit eget liv og har brug for at der bliver sat ind med professionel behandling og socialfaglig støtte.

(Serviceloven - botilbud psykisk sårbare)

Kort overblik over botilbud og aktiviteter

Røde Mellemvej og Sundbygårdsvej

Kreafællesskab (Fællesskab)

 Status: Afsluttet maj 2024 - i gang i 7 mdr.

 Deltagere: 25

 Frivillige: 10

Røde Mellemvej

Søndagsfællesskab (Fællesskab)

 Status: Aktiv siden december 2024.

 Deltagere: 25

 Frivillige: 5

Kollektivhuset

Tegne-maleforløb hos Lille Skole for Voksne (Følgeskab)

 Status: Afsluttet december 2025 - i gang i 1,9 år.

 Deltagere: 5

 Frivillige: 3

Fitness hos LaFit (Grøndalscentret) (Følgeskab)

 Status: Afsluttet - i gang i et par mdr.

 Deltagere: 5

 Frivillige: 3

Robert Jakobsens Vej

Mandagsbingo (fælleskab)

 Status: Aktiv siden december 2025.

 Deltagere: 15

 Frivillige: 4

Vestergårdsvej

Eftermiddagsfællesskab

 Status: Aldrig kommet i gang

 Lykkedes ikke at rekruttere frivillige

Fitness hos LaFit (Følgeskab)

 Status: Afsluttet - lykkedes et par gange at få en beboer med

 Deltagere: 1

 Frivillige: 3

I alt

 Deltagere: 76

 Frivillige: 28

Følgeskab

Følgeskabsordningen havde til formål at understøtte beboernes adgang til meningsfulde aktiviteter i foreningslivet og civilsamfundet. De frivillige støttede deltagerens første skridt mod deltagelse gennem både praktisk følgeskab og fælles deltagelse i aktiviteterne.

Følgeskabet blev tilrettelagt i mindre grupper, hvor frivillige i starten hentede, fulgte og deltog i aktiviteterne sammen med deltagerne. En central del af indsatsen var desuden at synliggøre og introducere deltagerne til nogle af de netværk og fællesskaber, der fandtes i det omkringliggende lokalsamfund.

Følgeskabsordningen blev gennemført i samarbejde med botilbuddene **Kollektivhuset** og **Vestergårdsvej** samt eksterne aktører: *Lille Skole for Voksne i Vanløse (tegne-/maleforløb)* og *LaFit i Grøndals Multicenter (cirkeltræning/fitness)*.

Fællesskab

Fællesskabsaktiviteterne foregik på botilbuddene og havde til formål at skabe meningsfulde fællesskaber og relationer mellem deltagere og frivillige. Indsatsen sigtede mod at mindske oplevelser af isolation og ensomhed gennem positive, trygge og gentagende fællesskabsoplevelser, som kunne understøtte deltagerens trivsel og livskvalitet.

Fællesskaberne blev tilrettelagt som åbne og uforpligtende aktiviteter, hvor deltagerne kunne deltage på egne præmisser og i det omfang, de havde overskud til på den enkelte dag. Aktiviteterne blev afholdt ugentligt i uformel ramme med fokus på socialt samvær. Der indgik kreative aktiviteter, spil, banko og musik, men det primære omdrejningspunkt var de relationelle møder og samtaler over kaffe og kage.

Fællesskabsaktiviteterne blev tilbudt på **Røde Mellevej**, **Sundbygårdsvej** og **Robert Jacobsens Vej**.

Organisering

Røde Kors Hovedstaden havde det overordnede ansvar for projektledelsen, varetaget af udviklingskonsulent og projektansvarlig Idasofie Hyldgaard.

Røde Kors udviklede, afprøvede og kvalificerede projektets metoder gennem deltagerinvolvering, personaleinvolvering, frivilligrekruttering og implementering af aktiviteter.

Projektet blev gennemført i samarbejde med en projektmedarbejder fra Københavns Kommunes Socialforvaltning, som bidrog til at skabe adgang til botilbuddene, sikre forankring i den kommunale kontekst og understøtte den rette timing i forløbene. Samarbejdet omfattede fælles besøg på botilbuddene, introduktion af projektet samt at klæde personalet på til samarbejde med civilsamfundet og frivillige.

Endelig udpegede hvert botilbud en fast tovholder blandt medarbejderne med ansvar for koordinering og kommunikation mellem botilbuddet, Røde Kors Hovedstaden og de frivillige.

Tovholderens tre kerneopgaver:

1. Prioritere projektet internt, herunder motivere, kommunikere og informere beboere, personale og ledelse.
2. Tage godt imod de frivillige og være der i opstarten af aktiviteten for at skabe tryghed for både beboere og frivillige, samt sørge for alt det praktiske forbundet med projektet.
3. Være bindeled og ansvarlig for kommunikationen mellem bostedet og Røde Kors/ frivillige.

(Se Bilag 1: Tovholderens rolle).

Ændringer undervejs i projektet

Under projektperioden opstod en række ændrede rammevilkår, herunder nedskæringer i botilbuddenes driftsbudgetter i starten af 2024. Disse forhold betød, at forudsætningerne for at indfri nogle af de oprindelige mål og succeskriterier ændrede sig cirka halvvejs i projektperioden. På et beslutningsmøde mellem samarbejdspartnerne den 28. juni 2024 blev det derfor besluttet at justere projektets fokus. Projektet fastholdt herefter hovedvægten på metodeudvikling frem for de oprindelige kvantitative deltagermålsætninger. På mødet deltog borgercenterchef, centerleder, teamleder og projektmedarbejder fra Københavns Socialforvaltning samt programchef og projektansvarlig fra Røde Kors Hovedstaden.

Den justerede tilgang indebar et øget fokus på udvikling af bæredygtige samarbejdsformer mellem botilbud og civilsamfund, herunder opbygning af erfaring og kultur for samarbejde med frivillige. Samtidig blev indsatsen i højere grad rettet mod mindre fællesskaber på botilbuddene og i mindre omfang mod følgeskabsordninger.

Som led i tilpasningen blev fællesskabsaktiviteterne planlagt på tidspunkter med størst mulig personalemæssig kapacitet på botilbuddene. Derudover blev enkelte nye relevante botilbud inddraget i projektet for at understøtte det justerede fokus.

EVALUERINGSMETODE OG DATAGRUNDLAG

EVALUERINGSMETODE OG DATAGRUNDLAG

Evalueringen er tilrettelagt som en erfarings- og metodeevaluering med fokus på at dokumentere, hvordan de afprøvede brobygningsmetoder er blevet implementeret, justeret og oplevet af de involverede aktører. Evalueringen har ikke haft til formål at dokumentere langsigtede effekter, men at indsamle viden om forudsætninger, læring og potentialer i arbejdet med frivillige fællesskaber og følgeskabsordninger i en socialpsykiatrisk kontekst.

Datagrundlaget består af flere kvalitative og kvantitative kilder:

- Løbende logbøger fra udviklingssprints, frivillige og projektansvarlige
- Deltagerinvolveringer og personaleinvolveringer på botilbuddene
- Spørgeskemaundersøgelse blandt deltagere i udvalgte aktiviteter suppleret af uformelle opfølgende samtaler
- Fokusgruppeinterview med frivillige
- Kvalitative interviews med to fagprofessionelle fra forskellige botilbud, gennemført af ekstern konsulent fra SocialRespons

Data er analyseret samlet med henblik på at identificere gennemgående mønstre, erfaringer og læringspunkter på tværs af indsatserne. De forskellige datakilder supplerer hinanden og bidrager til et nuanceret billede af både deltagernes oplevelser, de fagprofessionelles vurderinger og de organisatoriske rammer for samarbejdet.

Det bemærkes, at deltagerundersøgelsen bygger på et begrænset antal besvarelser og primært omfatter beboere, der allerede har valgt at deltage i aktiviteterne. Resultaterne skal derfor forstås som indikative og anvendes som supplement til de kvalitative erfaringer fra projektets øvrige datagrundlag.

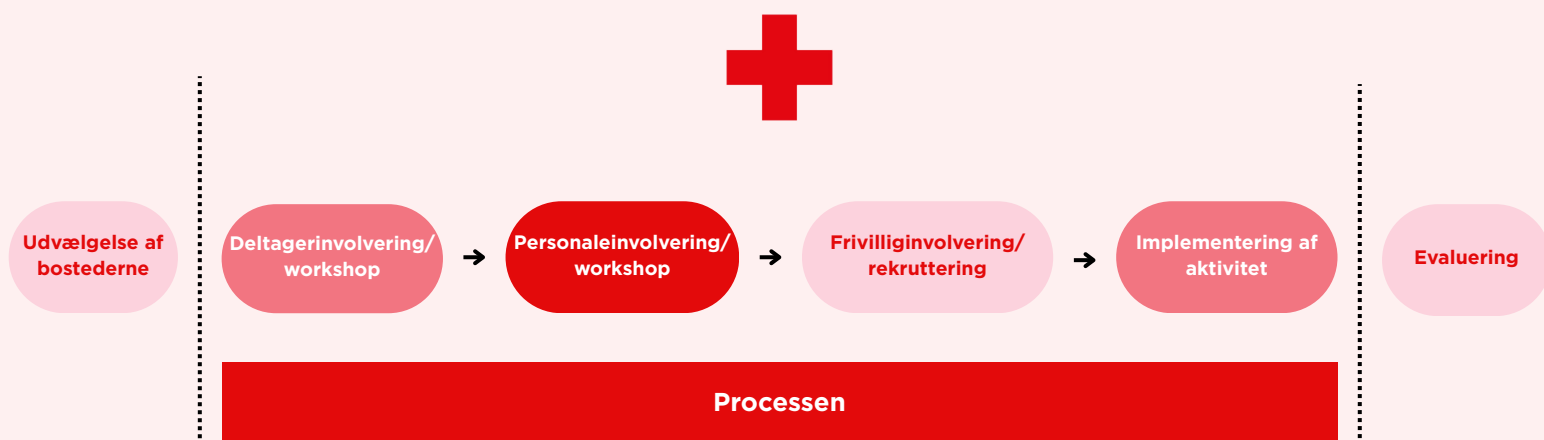
PROCES OG METODE

Planlægning

Projektet blev planlagt og gennemført i tre overordnede faser illustreret i projektdesign og tidsplan (se Bilag 2). Indledningsvist afholdt projektmedarbejderen fra Københavns Kommune oplæg for de udpegede botilbud med henblik på at skabe en fælles forståelse af projektets formål og rammer. Herefter blev der arbejdet med at afklare, hvordan deltagerne bedst kunne inddrages i metodeudviklingen. Alle udpegede botilbud blev besøgt for at afdække lokale behov og forudsætninger (se afsnit "Udvælgelse af botilbud").

Sideløbende blev der gennemført en kortlægning af eksisterende fællesskabsaktiviteter og følgeskabsordninger i København målrettet psykisk sårbare borgere. Formålet var at identificere relevante tilbud, som deltagerne potentielt kunne brobygges til. Kortlægningen blev suppleret med information fra Socialkompasset og dialog med udvalgte aktører. Projektet blev tilrettelagt som en agil proces bestående af fire kronologiske udviklingsprints: *deltagerinvolvering*, *personaleinvolvering*, *frivilliginvolvering* og *implementering af aktiviteter* (se nedenfor).

UDVIKLINGSSPRINTENE

Hvert botilbud gennemgik alle sprints, som var udviklet på baggrund af erfaringer fra Røde Kors og beslægtede indsatser. Efter hvert sprint blev der ført logbog med henblik på løbende erfaringsopsamling og justering af det efterfølgende sprint.

Til støtte for processen blev der udarbejdet drejebøger til alle deltager- og personaleinvolveringer, som blev tilpasset det enkelte botilbuds kontekst og behov (*se Bilag 3: eksempel på deltager-drejebog*)

Forud for implementeringen af aktiviteterne blev der desuden udviklet en forandringsteori, som tydeliggjorde formål, målgruppe og den ønskede forandring for både personale og frivillige (*se s. 15*).

Procesdesignet byggede på et gennemgående princip om fleksibilitet og lokal tilpasning. Udviklingsprints blev løbende justeret på baggrund af de erfaringer, der blev gjort undervejs, og dette blev kommunikeret åbent til beboere, personale og frivillige.

Eksempel på forandringsteori - fællesskab

Hvilket formål har projektet?

Projektet har til formål at skabe meningsfulde fællesskaber og relationer for beboerne på tværs af de to botilbud, der oplever ensomhed og social isolation i deres hverdag. Fællesskaberne vil tage hensyn til den enkeltes psykiske og sociale forudsætninger, udfordringer, behov, ønsker og ressourcer.

Formålet med fællesskaberne er ikke at yde behandling eller terapi, men at bidrage med glæde, samvær, ligeværd og nærvær for målgruppen.

Hvilken forandring skal projektet gøre for målgruppen?

Gennem positive og succesfulde oplevelser vil fællesskabet øge livskvaliteten for målgruppen. Dette sker gennem et ligeværdigt og rummeligt møde med de frivillige, hvor beboerne bliver inddraget i planlægningen af aktiviteter.

Fællesskaberne har fokus på at være åbne og uforpligtende, så målgruppen får succesoplevelser med at være med i det omfang, som de kan rumme på dagen; herved får målgruppen en øget opmærksomhed på egne ressourcer, som kan bidrage til, at den enkelte opnår en øget positiv selvforståelse i en social kontekst.

Mindske isolation og ensomhed

Ved at bidrage med gode oplevelser, samvær, glæde og nærvær gøres beboernes hverdag mere social og meningsfuld, og den sociale isolation og den oplevede ensomhed reduceres.

Øget livskvalitet

Gennem succesfyldte oplevelser i et socialt fællesskab, hvor der er fleksibilitet i forhold til rummelighed og medinddragelse, og hvor beboerne kan indgå i fællesskabet på egne præmisser, vil beboerne opnå en følelse af meningsfuldhed, som fører til en øget livskvalitet.

Inddragelse af målgruppen

Med udgangspunkt i en Empowerment-tilgang, inddrages målgruppen i planlægning og gennemførelse af aktiviteter i fællesskabet. Derigennem styrkes troen på egen handlekraft og egne ressourcer. Gennem deltagerinddragelse sikrer vi et gensidigt ejerskab og engagement, som skaber et fundament for at oplevelsen for den enkelte beboer kommer til at udgøre en vigtig del af fællesskabet.

Udvælgelse af botilbud

I projektets første fase skulle projektet kvalificeres, og de deltagende botilbud udvælges. Københavns Kommunes Socialforvaltning havde forud for projektets opstart udpeget otte relevante botilbud, som alle deltog i en workshop med henblik på at skabe fælles forståelse blandt ledelse og medarbejdere.

Alle botilbud blev efterfølgende besøgt af projektansvarlig fra Røde Kors Hovedstaden og projektmedarbejderen fra Socialforvaltningen. Besøgene omfattede rundvisning, møde med ledelse og medarbejdere samt dialog om behov, faciliteter og organisatoriske rammer. I den forbindelse blev der udpeget en tovholder på hvert botilbud. På baggrund af besøgene blev der lagt op til en projektstruktur, der kunne tilpasses de lokale rammer på de enkelte botilbud.

Da projektets hovedfokus var brobygning til civilsamfundet, blev botilbud fra udsatte- og hjemløseenheden fravalgt pga. målgruppens komplekse problemstillinger fx misbrug. Vurderingen var her, at socialpsykiatriske botilbud havde bedre forudsætninger for at indgå i brobygningsrelaterede indsatser.

De udvalgte botilbud forpligtede sig til at udpege en fast tovholder, afsætte tid til løbende kommunikation og stille ressourcer til rådighed for projektet - særligt i opstartsfasen. Erfaringen viste, at tovholderrollen bedst kunne varetages af en fast medarbejder med indgående kendskab til botilbuddets hverdag og kultur.

De botilbud, der blev udvalgt på daværende tidspunkt, var: **Røde Mellemevej, Sundbygårdsvej, Kollektivhuset, Thorupgården** og **Sundbyhus.**

Deltagerinvolvering

Deltagerinvolveringen udgjorde det første udviklingsprint og havde til formål at afdække målgruppens behov, ønsker og interesser. Indsatsen blev tilrettelagt på baggrund af relevant litteratur, tidligere erfaringer og viden om inddragelse af lignende målgrupper.

Forud for involveringen blev der afholdt møder med botilbudsleder eller afdelingsleder for at afdække beboersammensætning, faciliteter og lokal kultur. Deltagerinvolveringen blev gennemført som workshops for interesserede beboere med fokus på dialog i mindre grupper med bordværter, og aktivitetsbilleder blev anvendt til at skabe dialog

om ønsker til fællesskabs- og følgeskabsaktiviteter (*se Bilag 4: Tematik- og formålsark, som bordværter anvendte*).

Ønsker kunne også afleveres anonymt i en "ønskekasse", og personalet hjalp efterfølgende med at indsamle ønsker fra beboere, der ikke havde deltaget.

Efter hver workshop blev der udarbejdet logbog af facilitatorerne (*se bilag 5*), og beboernes inputs blev analyseret og anvendt som grundlag for forslag til aktiviteter, som blev videreført til personaleinvolveringen. Materiale fra deltagerinvolveringen er samlet i **Bilag 6**.

Personaleinvolvering

Personaleinvolveringen udgjorde det andet udviklingsprint og havde til formål at skabe ejerskab, engagement og fælles forståelse for projektet.

Involveringen tog afsæt i eksisterende erfaringer fra lignende indsatser og blev tilpasset den lokale kontekst i samarbejde med tovholder og ledelse.

Involveringen blev gennemført som workshops på personalemøder og omfattede oplæg om frivillighed, projektets formål samt præsentation af resultater fra deltagerinvolveringen. Personalets input blev anvendt til at kvalificere deltagernes aktivitetsforslag og identificere opmærksomhedspunkter i relation til drift og målgruppe.

Ligesom ved deltagerinvolveringen blev der ført logbog efter hver workshop, som dannede grundlag den videre planlægning og rekruttering af frivillige.

17 timer afsat pr. uge til tovholder i starten af projektet

Ved projektets opstart havde Københavns Kommunes Socialforvaltning allokeret op til 17 timer ugentligt pr. botilbud til en tovholderfunktion. På baggrund af botilbuddenes driftsnedskæringer, og da timerne i praksis ikke gav udbytte, blev de ikke brugt. Timeantallet kan ikke tælles sammen på den måde, da tovholderens funktions og opgaver ændrer sig undervejs alt efter hvor vi er i processen.

Dette bliver ikke beskrevet yderligere i denne rapport, men kan uddybes af projektansvarlig ved interesse

Frivilligrekruttering

Frivilligrekrutteringen udgjorde det tredje udviklingsprint og blev gennemført via en kombination af eksterne og interne kanaler, herunder Frivilligjob.dk, sociale medier og Røde Kors' egne indsatser og platforme. Rekrutteringen havde fokus på motivation, målgruppeforståelse og et hensigtsmæssigt match mellem frivillige og opgaver.

Interesserede frivillige blev inviteret til samtale og introduceret til projektets rammer, målgruppen, sikkerhed og forventningsafstemning. Frivillige, der blev vurderet som egnede til opgaven, indgik en frivilligaftale (<https://hovedstaden.rodekors.dk/frivilligaftale/>) og blev herefter tilknyttet projektet.

Som led i introduktionen blev alle frivillige inviteret til infomøde hos Røde Kors Hovedstaden, enten fysisk eller online. De blev tilmeldt nyhedsbrev og platformen *Mit Røde Kors*, hvor de havde mulighed for at tilmelde sig relevante kurser som Psykisk Førstehjælp og Medmenneskelighed i praksis. De frivillige blev desuden tilknyttet programmet *Sind og Sårbarhed* og gennemgik et introkursus med fokus på målgruppens udfordringer, grænsesætning og frivilligrelationer.

Der blev løbende fulgt op på de frivillige gennem mail, telefon og frivilligmøder og de frivillige blev tilbudt supervision undervejs i forløbet.

Forud for opstart af aktiviteterne deltog de frivillige i rundvisning på botilbuddene, hvor de mødte personale og deltagere.

Implementering af aktiviteter

Implementeringen udgjorde det fjerde og sidste udviklingsprint og havde fokus på løbende tilpasning af aktiviteterne. Aktiviteterne blev fulgt tæt i opstartsfasen, og frivillige, personale og deltagere kunne løbende give input til justeringer vedrørende indhold, rammer og praktiske forhold.

Forud for opstart blev aktiviteterne kommunikeret via plakater, opslag og flyers i samarbejde med personalet (se eksempel i bilag). I følgeskabsordninger blev invitationerne målrettet de relevante deltagere.

Røde Kors metoder gennem det sociale arbejde

Røde Kors Hovedstaden (RKH) er Røde Kors største lokalforening og har eksisteret siden 1917. Lokalafdelingen dækker København, Frederiksberg, Tårnby og Dragør kommune og yder gennem 3.600 frivilliges engagement støtte til mere end 42.000 borgere gennem akut, kortere, og længerevarende indsatser.

Heraf er 7685 deltagere tilknyttet forskellige længere- og korterevarende sociale indsatser, hvor en del af dem er borgere i en særlig social udsat position.

RKH's arbejde tager afsæt i en ambition om at understøtte socialt udsatte borgeres adgang til sociale fællesskaber, netværk og relevant støtte. Arbejdet er organiseret omkring tre overordnede fokusområder:

- **Netværk** med fokus på at skabe ligeværdige relationer og fællesskaber for personer, der oplever isolation og ensomhed.
- **Psykisk sårbarhed** med fokus på at understøtte handlekraft og opmærksomhed på egne ressourcer.
- **Livets overgange**, herunder midlertidige ophold, rådgivning og brobygning til videre deltagelse i sociale sammenhænge.

RKH arbejder ud fra syv humanitære grundprincipper: medmenneskelighed, upartiskhed, neutralitet, uafhængighed, frivillighed, enhed og almengyldighed. Principperne danner rammen for organisationens sociale arbejde og anvendes på tværs af indsatser.

Projektet *Brobygning mellem botilbud og civilsamfundet* blev gennemført inden for den samme organisatoriske og ledelsesmæssige ramme som øvrige indsatser i RKH og tilrettelagt som frivilligdrevne aktiviteter. Aktiviteterne blev udviklet i samarbejde med deltagere, frivillige samt botilbuddenes personale og ledelse. De frivillige indgik i RKH's program *Sind og Sårbarhed*, som omfatter fællesskabsbaserede aktiviteter målrettet mennesker med psykisk sårbarhed og ensomhed. (se programmets håndbog - <https://hovedstaden.rodekors.dk/haandbog-sind-og-saarbarhed/>)

Frivillighed som metode

Projektet tog afsæt i Røde Kors' humanitære grundprincipper, hvor særligt medmenneskelighed, upartiskhed, neutralitet og frivillighed har udgjort den metodiske ramme for arbejdet med målgruppen. Frivillige indgik i aktiviteterne uden behandlingsansvar og med fokus på relation, nærvær og ligestilling.

Frivillighed blev anvendt som metode til at skabe et uformelt og ikke-institutionelt rum, hvor deltagerne kunne indgå i relationer på andre præmisser end dem, der kendetegner professionelle støtterelationer. Den frivillige relation adskiller sig således fra den fagprofessionelle ved sit fokus på fælles deltagelse og socialt samvær.

Den psykosociale metode

RKH's sociale indsatser er forankret i en psykosocial tilgang, som tager udgangspunkt i fem grundelementer for støtte til mennesker i krise: tryghed, ro, handlekraft, fællesskab og håb (Hobfoll m.fl.). Disse elementer anvendes som analytisk og metodisk ramme for tilrettelæggelse af aktiviteter og samvær. I projektet blev den psykosociale tilgang anvendt som afsæt for frivilliges samvær med deltagerne, med opmærksomhed på både psykologiske og sociale aspekter af målgruppens situation.

Metoden gav et fælles fagligt udgangspunkt for frivillige og personale i arbejdet med at skabe trygge rammer for deltagelse.

Aktive meningsfulde fællesskaber

I RKH's fællesskabsbaserede indsatser anvendes ABC-tilgangen som metodisk ramme for arbejdet med mental trivsel og fællesskab. Tilgangen består af tre elementer:

- **Act:** Gør noget aktivt
  - at være fysisk, socialt eller mentalt aktiv
- **Belong:** Gør noget sammen
  - at indgå i sociale relationer og fællesskaber
- **Commit:** Gør noget meningsfuldt
  - at engagere sig i meningsfulde aktiviteter eller formål

ABC-tilgangen blev anvendt som metodisk reference i både fællesskabsaktiviteter og følgeskabsordninger i brobygningsprojektet. På denne baggrund blev deltagerens mentale trivsel inddraget som et centralt fokusområde i deltagerundersøgelsen (se afsnit "Deltagerundersøgelse").

RESULTATER

RESULTATER

De fire udviklingsprint

Deltagerinvolveringen var det udviklingsprint, hvor der blev brugt flest ressourcer på forberedelse, herunder afdækning af eksisterende viden og erfaringer på området. Dette gav et godt udgangspunkt og bidrog til, at målgruppen i høj grad blev motiveret og inddraget tidligt i projektet.

Ved alle deltagerinvolveringer - med undtagelse af *Vestergårdsvej* - deltog omkring 15 beboere. Personalet gav udtryk for positiv overraskelse, både over deltagerantallet og over hvilke beboere der mødte op, idet flere af deltagerne normalt ikke deltager i lignende arrangementer.

Et centralt greb i deltagerinvolveringen var, at arrangementerne blev tilrettelagt som uformelle og hyggelige samvær. Invitationerne blev ofte koblet til allerede kendte rammer, såsom beboermøder, hvilket skabte genkendelighed og tryghed. Flere beboere gavn udtryk for, at det havde betydning, at invitationen kom fra Røde Kors og ikke fra botilbuddet, idet Røde Kors blev forbundet med noget positivt. Dette blev gentagne gange fremhævet af både beboere og personale (se eksempel på invitation på næste side).

Forplejning i form af kaffe og lækre kager fungerede som et lavpraktisk incitament til deltagelse. Nogle beboere deltog kortvarigt, mens andre blev siddende og indgik i samtaler. Formatet gjorde det muligt at deltage på forskellige niveauer og på egne præmisser.

Der blev lagt vægt på at formidle formålet med deltagerinvolveringen på en konkret og tilgængelig måde, så den ikke fremstod abstrakt for beboerne. Fremgangsmåden var præget af åbenhed, nysgerrighed og fleksibilitet, hvilket bidrog til at skabe et trygt rum, hvor beboerne kunne give udtryk for ønsker, interesser og behov på trods af forskelle i funktionsniveau og psykiske eller sociale udfordringer.

Personalegruppen spillede en central rolle i kommunikationen omkring deltagerinvolveringen. Personalet bidrog med invitationer via plakater, handouts og individuelle samtaler og støttede på selve dagen ved at banke på døre. Efterfølgende kunne beboere, der ikke ønskede at deltage aktivt, aflevere ønsker anonymt via en ønskekasse.

**Har du lyst til at blive bedre
til at tegne og male?**

KREAFORLØB MED FRIVILLIGE FRA RØDE KORS

Sammen med frivillige og beboere fra Kollektivhuset, kan du nu tilmelde dig et tegne-maleforløb hos Lille Skole for Voksne. Her kan du lære at arbejde med blyant, farveblyant, pastel/oliekridt, akryl- og akvarelmaling.

Hvor: Lille Skole For Voksne
Hvornår: 13 januar - 7 april mandage
Tid: 15-17

I vil hver gang følges med de frivillige, med afgang fra Kollektivhuset kl. 14.15, hvor i sammen tager bussen hen til skolen.

Alle kan være med. Det vigtigste er at du vil deltage hver mandag og har lyst til at være kreativ.

Det er gratis at deltage.
Snak med din kontaktperson, hvis du vil med.

Erfaringerne fra deltagerinvolveringen viste, at beboerne havde mange ønsker og idéer, herunder både større ambitioner om rejser og ture ud af huset samt mere genkendelige aktiviteter som bingo. Samtidig viste erfaringerne, at deltageres ressourcer ofte rakte til mindre skridt, og at behovet for socialt samvær og uformelle samtaler ofte vægtede højere end selve aktiviteten (*se afsnit "Beboernes deltagelse i fællesskaberne s. 29"*).

Personaleinvolveringen viste sig at være afgørende i projektets opstart og for kvalificeringen af beboernes ønsker og behov. Der var generelt stor interesse og villighed blandt personalet til at indgå i projektet, kombineret med en udtalt bevidsthed om pressede driftsvilkår.

Personalet bidrog aktivt med viden om hverdagsrutiner, herunder medicin- og spisetider, vagtplaner, beboernes energiniveau, hvilket havde betydning for planlægning af aktiviteterne.

Holdningerne blandt medarbejderne varierede. Nogle udtrykte skepsis med henvisning til tidligere erfaringer med lignende initiativer, der ikke havde vist sig bæredygtige, mens andre var mere positive.

Bekymringer og forbehold blev italesat og indarbejdet i den videre planlægning. Tovholderfunktionen spillede her en væsentlig rolle i at formidle projektets formål og relevans i personalegruppen og fungere som bindeled mellem kolleger og projektet.

Flere medarbejdere gav udtryk for frustration over, at indsatsen primært henvendte sig til de mere ressourcestærke beboere, særligt i relation til følgeskabsordningerne. Samtidig blev det fremhævet, at der manglede ressourcer til aktiviteter i botilbuddene, hvilket gjorde det vigtigt at tydeliggøre, at projektet ikke havde til formål at erstatte eksisterende pædagogiske aktiviteter, men at supplere dem.

Frivilligrekrutteringen var præget af både op- og nedture. I perioder var det vanskeligt at rekruttere frivillige, især i nogle geografiske områder som fx Amager. De frivillige, der meldte sig, havde forskellige profiler, og erfaringerne viste, at arbejdet på socialpsykiatriske botilbud ikke var egnet for alle. Det var vanskeligt entydigt at identificere, hvilke frivilligprofiler der fungerede bedst, idet både sårbare og fagligt stærke frivillige havde både succeser og udfordringer.

Forventningsafstemning viste sig at være central, herunder introduktion til målgruppen, sikkerhed og praktiske forhold. Informationsmøder på botilbuddene gav frivillige mulighed for at vurdere, om opgaven var relevant for dem. Fastholdelse af frivillige var særligt udfordrende i aktiviteter, hvor frivillige var rekrutteret ud fra specifikke interesser, som ikke altid kunne imødekommes i praksis.

Frivillige udfyldte logbog efter hver aktivitet (se bilag 7), hvilket muliggjorde løbende refleksion og erfaringsopsamling samt understøttende opfølgning fra projektets side.

Implementeringen af aktiviteterne var præget af løbende justeringer. Aktiviteter, tidsrum og rammer blev tilpasset på baggrund af input fra deltagere, frivillige og personale. Særligt i opstartsfasen blev aktiviteterne fulgt tæt. Aktiviteter, som beboerne kendte i forvejen, som fx bingo eller kreative projekter, skabte større tryghed og gjorde det lettere at motivere deltagelse.

Personalets deltagelse i de første aktiviteter bidrog til at skabe tryghed og understøtte relationen mellem frivillige og beboere. Variation i aktiviteterne viste sig at give bedre deltagelsesmuligheder,

idet nogle deltagere primært ønskede socialt samvær frem for aktiv deltagelse. Fx var der god erfaring med en aktivitetsvogn med spil, musik og kreative sysler.

Personalets deltagelse i de første aktiviteter bidrog til at skabe tryghed og understøtte relationen mellem frivillige og beboere. Variation i aktiviteterne viste sig at give bedre deltagelsesmuligheder, idet nogle deltagere primært ønskede socialt samvær frem for aktiv deltagelse. Fx var der gode erfaringer med en aktivitetsvogn med spil, musik og kreative sysler.

Erfaringerne viste desuden, at gentagne og nære påmindelser var nødvendige for at sikre deltagelse. Personalets rolle i at minde beboerne om aktiviteterne umiddelbart før opstart var derfor afgørende for fremmøde og for at sikre en god gennemførelse af aktiviteterne.

Fællesskab på botilbud

Fællesskabsaktiviteter på botilbuddene udgjorde et centralt indsatsområde i projektet og var det felt, hvor der blev opnået flest praksiserfaringer. Der blev etableret Røde Kors-fællesskaber på tre botilbud: Sundbygårdsvej, Røde Mellemvej og Robert Jacobsens Vej. Forud for opstart af fællesskaberne var der gennemført deltagerinvolvering, personaleinvolvering og frivilligrekruttering. På hvert botilbud blev der udarbejdet en one-pager med fokusområder og rammer for frivilliges deltagelse, som blev anvendt i personaleinvolveringen med henblik på at skabe en fælles forståelse af, hvordan frivillige skulle indgå i huset (se næste side).

Den gode velkomst

Et af de vigtigste fokusområder ved opstart af et fællesskab var, hvordan de frivillige blev taget imod. Erfaringerne peger på, at frivillige, som ikke oplevede sig velkomne eller oplevede uklarhed om deres rolle, havde tendens til ikke at fortsætte i indsatsen. En tydelig forventningsafstemning med personalet forud for opstart var derfor afgørende. Fællesskabsaktiviteterne blev planlagt på tidspunkter, hvor den daglige drift på botilbuddene tillod det, og hvor

FRIVILLIGE PÅ BOTILBUD

Den gode velkomst

Er vigtig så frivillige føler sig taget godt imod når de kommer og er på botilbuddet. Det hjælper til at de føler sig trygge og godt tilpas når de er der. Check altid ind og ud med de frivillige når de kommer og går.

Motivere beboerne til at deltage

Hjælp med at præsentere, formidle og huske beboerne på at aktiviteten foregår flere gange og løbende.

Vær beboernes talerør

Hvis de har noget på hjerte og formidle det videre, så vi kan imødekomme deres behov og ønsker.

Bank gerne på døre hos beboerne

Erfaringen er at beboerne har svært ved at huske på når aktiviteten foregår, så hjælp dem gerne lige inden fællesskabet starter.

Styr på det praktiske

Hav styr proceduren for det praktiske, såsom nøgler og alarmer, så de frivillige ikke bliver usikre og nervøse.

Kontakt til medarbejder

Når aktiviteten er i gang, skal der altid være en medarbejder som de frivillige løbende kan komme i kontakt til, hvis der fx er noget de er i tvivl om eller har brug for. Det kan også være i de situationer, hvor der er behov for medarbejderens faglighed og opgaveløsning. Fortæl dem når de kommer hvem denne kontaktperson er og hvordan de får fat i vedkomne.

En del af beboernes og jeres hverdag

Hjælp med at frivillige bliver en fast del af huset og skab sammen en god kultur for samarbejdet. Kom løbende med inputs og ideer, hvis der er noget vi skal ændre eller forbedre.

personalet havde mulighed for at understøtte indsatsen.

En fast del af velkomsten var, at en medarbejder fra personalet tog imod de frivillige ved hver aktivitet. Denne person havde ansvar for praktiske forhold som udlevering af alarmer og introduktion til dagens rammer og opgaver. Funktionen skabte tryghed for de frivillige og klarhed om, hvem de kunne kontakte ved spørgsmål eller behov for fagprofessionel støtte. Rollen blev ikke nødvendigvis varetaget af samme medarbejder hver gang, men der var altid udpeget en ansvarlig.

Kommunikation mellem frivillige, personale og beboere

Kommunikationen mellem frivillige, personale og beboere viste sig at være afgørende for, hvordan fællesskaberne fungerede. Personalet fungerede som bindeled mellem frivillige og beboere og spillede en central rolle i koordinering, motivation og informationsdeling. En grundig opstart med informationsmøde på botilbuddene gav de frivillige mulighed for at orientere sig i de fysiske rammer, møde personale og enkelte beboere samt vurdere, om opgaven var relevant for dem. Derudover blev frivilligportrætter anvendt som et virkningsfuldt greb. Portrætterne blev ophængt på botilbuddene forud for opstart og bidrog til,

at både personale og beboere kunne få ansigt på de frivillige og lære dem at kende på forhånd (se eksempel i Bilag 8).

For at sikre beboernes deltagelse var det nødvendigt med gentagne påmindelser. Erfaringerne viste, at påmindelser umiddelbart før aktivitetens start var mest effektive, da mange beboere havde svært ved selv at huske aktiviteterne, selvom de var blevet informeret dagen før. Personalet hjalp med at banke på døre, skrive på infotavler og tale med beboere om aktiviteten, så det blev integreret som en fast del af aktivitetstilbuddene i huset.

Tovholderfunktionen spillede her en vigtig rolle i at sikre sammenhæng i kommunikationen og motivere både personalet og beboerne. Manglende personalemæssig understøttelse medførte risiko for lavt fremmøde, utryghed blandt frivillige og mangelfuld koordinering.

Beboernes deltagelse i fællesskaberne

Deltagerinvolveringen forud for opstart viste, at beboerne havde mange ønsker og idéer til aktiviteter. Erfaringerne fra fællesskaberne pegede imidlertid på en forskel mellem beboernes ønsker og deres faktiske mulighed for deltagelse.

Et eksempel herpå var *Kreativ fællesskab*, hvor både beboere og frivillige havde forventninger om aktiv kreativ deltagelse. I praksis viste det sig, at flere beboere primært havde behov for socialt samvær frem for kreativ aktivitet. Samtaler, nærvær og uformelt samvær over kaffe var ofte det største behov. Dette havde betydning for fastholdelsen af frivillige, særligt når frivillige var rekrutteret med en forventning om at facilitere bestemte aktiviteter.

De mest stabile fællesskaber blev etableret med frivillige, der havde fokus på nærvær, relation og hyggeligt samvær frem for bestemte aktivitetstyper. Muligheden for at deltage på forskellige niveauer og i forskellige former viste sig at understøtte både beboeres og frivilliges engagement.

Sikkerhed

Sikkerhed var et gennemgående opmærksomhedspunkt i projektet og blev prioriteret højt af både ledelse og personale på botilbuddene. Sikkerhedsspørgsmål, herunder brug af alarmer og risikovurdering, blev drøftet tidligt i samarbejdet og forud for opstart af fællesskaberne.

I projektets indledende fase fandtes der ikke fælles sikkerhedsinstrukser for frivillige på socialpsykiatriske botilbud. Der blev derfor trukket på erfaringer fra lignende sociale indsatser. Efter et års tid blev der udarbejdet generelle sikkerhedsinstrukser for socialpsykiatrien med et særskilt afsnit om "frivillige medarbejdere", hvilket bidrog til større tryghed og klarhed i samarbejdet.

Alle frivillige blev instrueret i gældende sikkerhedsprocedurer og bar alarm under aktiviteterne. Instruksen omfattede blandt andet, hvornår alarmen skulle aktiveres, at de frivillige ikke måtte reagere på andres alarmopkald, samt hvordan personalet håndterede alarmsituationer. Dette var med til at skabe tryghed for både frivillige og personale.

Følgeskab fra botilbud

I projektperioden blev der afprøvet følgeskabsordninger i samarbejde med to botilbud, *Kollektivhuset* og *Vestergårdsvej*, med henblik på at brobygge beboere fra botilbud til fællesskaber i civilsamfundet. Forud for opstart blev der, som ved fællesskabsaktiviteterne, gennemført deltagerinvolvering, personaleinvolvering og frivilligrekruttering.

Svært at finde egnede tilbud

For at komme i gang med følgeskabsordningerne blev der foretaget en omfattende afdækning af målrettede tilbud til psykisk sårbare i lokalområdet og mere generelle aktivitets-, samværs- og foreningstilbud. En væsentlig erfaring var her, at det var vanskeligt at finde tilbud i civilsamfundet, som både kunne rumme målgruppen og samtidig give mulighed for fælles deltagelse af frivillige.

Generelle foreningstilbud viste sig ofte vanskelige at anvende, blandt andet på grund af faste mødetidspunkter, krav om tilmelding og stabil deltagelse samt begrænsede muligheder for fleksibilitet. Derudover var behovet for følgeskab fra frivillige vanskeligt at forene med foreningernes rammer.

Aktivitets- og samværstilbud målrettet psykisk sårbare borgere var i højere grad egnede, da disse tilbud i forvejen havde erfaringer med deltagere med mere komplekse udfordringer. Flere af disse tilbød undervisnings- og kursusforløb, som stemte overens med de interesser, beboerne havde givet udtryk for ved deltagerinvolveringerne.

En konkret barriere opstod dog i relation til deltagerbetaling og formelle krav. For at kunne opretholde lav brugerbetaling og modtage kommunal støtte krævede flere tilbud, at deltagerne underskrev en handicaperklæring. Dette betød, at de frivillige ikke kunne deltage i aktiviteterne, hvilket udfordrede følgeskabets mål om fælles deltagelse og relationsopbygning.

Brobygningen som en trinvis proces

Som led i metodeudviklingen blev brobygning forstået som en trinvis proces, hvor deltagelse skulle opbygges gradvist i små trygge skridt. På baggrund af deltagerinvolveringen og i samarbejde med tovholder og personale blev der udvalgt beboere, som ønskede at deltage i ugentlige aktiviteter uden for botilbuddet.

Efter beboernes eget ønske og med personalets opbakning blev følgeskabet organiseret i mindre grupper, hvilket bidrog til øget tryghed, da deltagerne kendte hinanden i forvejen. Opstartsfasen bestod af et møde på botilbuddet, hvor beboere og frivillige mødtes omkring kaffe og kage og talte om den kommende aktivitet. Mødet blev afholdt på det tidspunkt, hvor den ugentlige aktivitet fremover skulle finde sted.

De næste trin bestod i, at deltagerne mødte op til aktiviteten sammen med de frivillige. Det krævede et tæt samarbejde med personalet, som mindede de tilmeldte beboere om tidspunkt og mødested. Beboere, der ønskede det, kunne også selv møde op.

Efter en længere periode blev der for nogle deltagere afprøvet en yderligere grad af selvstændighed, hvor de deltog uden fast følgeskab og mødtes med de frivillige på aktivitetsstedet. I den afsluttende fase deltog de frivillige mere sporadisk, så beboerne indimellem deltog helt selvstændigt.

Forhåbningen var, at beboerne efter projektperioden selvstændigt ville kunne fortsætte i eksisterende tilbud. Samtidig pegede erfaringerne på, at selv lav brugerbetaling kan udgøre en barriere for fortsat deltagelse.

Følgeskabet til Grøndalscentret blev kun gennemført få gange, mens følgeskabet til Lille Skole for Voksne fortsatte over en periode på 1,9 år.

Relationens betydning

Erfaringerne viste, at relationen mellem frivillige og deltagere var et bærende element i følgeskabsordningerne. Frivillige deltog ikke alene som ledsagere, men også aktivt i aktiviteterne sammen med deltagerne. Dette bidrog til at skabe et trygt og ligeværdigt rum, hvor deltagerne gradvist åbnede op og delte personlige erfaringer og livshistorier.

Samlede erfaringer fra følgeskabsordningerne

1. At deltagerne ikke selv skulle betale, var afgørende.

Selv begrænset deltagerbetaling kan udgøre en væsentlig barriere for målgruppen.

2. Kommunikation og koordinering var afgørende.

Tæt kommunikation og gentagne opstarter efter pauser var nødvendige for at fastholde deltagelse.

3. Tilbuddene må ikke ligge langt væk.

Tilbud i lokalområdet var lettere for deltagerne at overskue og deltage i.

Deltagerundersøgelse

Som led i evalueringen af de afprøvede brobygningsmetoder blev der gennemført en mindre deltagerundersøgelse. Undersøgelsen bestod af et kort spørgeskema rettet mod deltagere i udvalgte fællesskabs- og følgeskabsaktiviteter. Efter besvarelsen havde deltagerne mulighed for en uformel opfølgende samtale med enten en frivillig eller en evaluerings- og analysepraktikant.

Spørgeskemaerne blev indsamlet i forbindelse med *Kreatfællesskabet* og *Tegne-maleforløbet* og resulterede i i alt 15 besvarelser. Derudover blev der gennemført et semistruktureret fokusgruppeinterview med tre frivillige. På baggrund af deltagerundersøgelsen er der også blevet udarbejdet en selvstændig rapport, som kan eftersendes ved interesse.

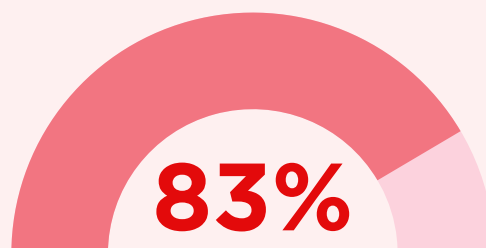
OVERSIGT OVER CENTRALE FUND:

Oplevelse af fællesskab

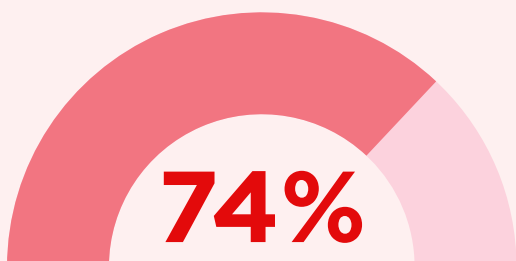

af deltagerne svarede, at det havde været en god oplevelse at deltage i aktiviteten.

Sociale relationer

af deltagerne har under deres deltagelse i aktiviteten snakket med beboere, de ikke tidligere havde snakket med

af deltagerne følte sig som en del af et fællesskab under deltagelse i aktiviteten

af deltagerne havde lyst til at lære nye mennesker at kende som følge af deres deltagelse i aktiviteten.

Motivation & lyst til mere

87%

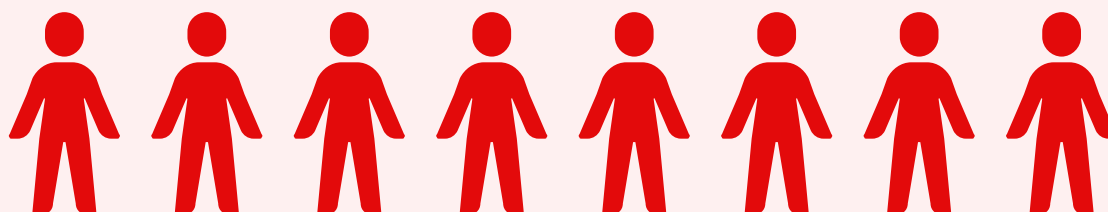
af deltagerne havde lyst til at komme igen i aktiviteten.

40%

af deltagerne havde lyst til at prøve lignende fællesskaber uden for bostedet som følge af deres deltagelse i aktiviteten.

8 af deltagerne havde uddybet hvad de havde fået ud af at deltage i aktiviteten, og **5** af disse besvarelser handlede om, at deltagerne havde været **mere sociale** og **lært nye mennesker at kende**.

Observationer fra de frivillige

- De frivillige oplevede, at deltagerne havde fået et godt fællesskab.
- Det at deltage, har været en grænse der skulle overskrides for deltagerne, men det har været en succesoplevelse.
- De frivillige oplevede, at deltagerne var positive omkring følgeskabet
- To af deltagerne havde efterspurgt, at forløbet fortsatte eller ønskede at deltage i et lignende forløb på Lille Skolen.
- De frivillige oplevede, at deltagerne havde mod på at prøve lignende fællesskaber uden for botilbuddet.

Deltagerundersøgelsen peger samlet set på, at de afprøvede brobygningsmetoder har skabt overvejende positive oplevelser for deltagerne. Aktiviteterne synes at have bidraget til øget social kontakt og en oplevelse af at være en del af et fællesskab, hvilket er i tråd med projektets formål om at styrke beboernes adgang til meningsfulde fællesskaber.

Resultaterne indikerer, at deltagelsen i fællesskaber og følgeskabsordninger kan fungere som et trygt første skridt mod bredere social deltagelse. For flere deltagere har aktiviteterne skabt motivation for gentagen deltagelse og en nysgerrighed over for nye fællesskaber. Samtidig peger undersøgelsen på, at overgangen til fællesskaber uden for botilbuddet fortsat opleves som krævende og for mange deltagere forudsætter yderligere støtte og gentagelse.

Der er lavet en selvstændig rapport på baggrund af deltagerundersøgelsen, som kan eftersendes hvis ønsket.

DE FAGPROFESSIONELLES PERSPEKTIVER

Skrevet af SocialRespons

DE FAGPROFESSIONELLES PERSPEKTIVER

Som led i evalueringen er to fagprofessionelle fra to forskellige botilbud blevet interviewet af ekstern konsulent fra *Social Respons*.

Afsnittet bygger på disse interviews og bidrager med et fagprofessionelt perspektiv på samarbejdet, beboernes udbytte og forudsætningerne for at arbejde med frivillige fællesskaber i en socialpsykiatrisk kontekst.

Perspektiver på samarbejdet

De fagprofessionelle beskriver samarbejdet med *RKH* som både meningsfuldt og udviklende. For dem har samarbejdet ikke alene handlet om at skabe nye aktiviteter, men også om at udvikle nye forståelser af, hvordan botilbuddene kan åbnes mod civilsamfundet og skabe rammer for fællesskaber, som supplerer den eksisterende faglige indsats.

Samarbejdet med *RKH* beskrives som præget af tæt dialog, tillid og mulighed for løbende justering. Særligt fremhæves betydningen af en tydelig kontaktperson og klare samarbejdsrammer, som har understøttet koordinering og fælles problemløsning.

Samtidig peger de fagprofessionelle på, at samarbejdet i mange henseender har haft karakter af pionerarbejde.

For personalet på bostederne har det været en ny opgave at skulle invitere frivillige ind i en socialpsykiatrisk kontekst, og det har krævet afklaring af roller, ansvar og sikkerhed samt en fælles forståelse af, hvad det vil sige at invitere frivillige ind i en socialpsykiatrisk hverdag.

Indledende skepsis blandt personalegruppen knyttede sig især til bekymringer om konflikter, sikkerhed og beboernes evne til at overskue deltagelse. Ifølge de fagprofessionelle blev disse bekymringer dog i vid udstrækning afkræftet gennem erfaringerne med projektet, hvor aktiviteterne forløb roligt, og både beboere og personale tog godt imod de frivillige.

”

Alt det, man frygtede med konflikter og alarmer, det er slet ikke sket. Tværtimod har det været roligt og positivt

De fagprofessionelle peger desuden på, at frivilligheden tilfører noget kvalitativt andet end den fagprofessionelle indsats. De frivillige møder beboerne uden behandlingsansvar og uden krav, hvilket opleves som meningsfuldt for beboerne og kan styrke motivationen for deltagelse.

”

Beboerne ved, at vi får løn for at være her. De frivillige er her, fordi de har lyst

Beboernes forudsætninger og udbytte

De fagprofessionelle understreger, at botilbuddenes beboergrupper er meget heterogene. Nogle beboere er stærkt isolerede og sjældent uden for boligen, mens andre har større ressourcer og kan deltage i aktiviteter uden for huset. Isolation og ensomhed går dog på tværs som et gennemgående tema. I denne kontekst vurderes det som afgørende at have realistiske forventninger til deltagelse. De fagprofessionelle fremhæver, at høje deltagertal sjældent er et relevant succeskriterium, og at få, stabile deltagere kan udgøre et væsentligt resultat.

De fagprofessionelle oplever, at aktiviteterne haft en betydning for beboernes trivsel og sociale liv. Aktiviteterne er med til at give struktur, fællesskab, reducere ensomhed og giver beboerne mulighed for at indgå i nye sociale sammenhænge på trygge præmisser. En af de fagprofessionelle beskriver, hvordan beboerne tydeligt savner og efterspørger aktiviteterne, hvis de bliver aflyst, hvilket kan tolkes som et udtryk for, at aktiviteterne har fået en fast og meningsfuld plads i beboernes uge.

”

Han gav i hvert fald også udtryk for, at han indretter simpelthen hele sin ugestruktur ud fra det her forløb om mandagen. Det er det, han planlægger efter”

En anden fagprofessionel fortæller, hvordan en enkelt deltager har fået så stærke positive erfaringer, at hun nu deltager selvstændigt i en aktivitet uden for botilbuddet.

Selvom antallet af deltagere kan være begrænset, betragtes de individuelle forløb som store succeser. For mennesker, der tidligere har isoleret sig og haft svært ved at deltage i sociale fællesskaber, kan selv små skridt forstås som et markant fremskridt.

”

Så kan det godt være, at det kun er to ud af mange, men det er altså en kæmpe succes, når man har med vores målgruppe at gøre. Fordi det er psykiatri, og vi har de tunge drenge at danse med her i huset. Det har vi virkelig

De fagprofessionelle oplever, at beboerne får succesoplevelser, øget mod og styrket selvtillid. De vurderer, at deltagelsen giver beboerne en oplevelse af mestring og af at kunne bidrage til et fællesskab, og samtidig betyder relationen til de frivillige, at beboerne møder nye mennesker og dermed får et lille vindue til verden udenfor.

De fagprofessionelle giver også konkrete eksempler på, at effekten af aktiviteterne rækker ud over dem, der deltager direkte. Når en beboer fx har fået lyst til at tegne og male på egen hånd, begynder aktiviteten at leve videre i huset ved at vedkommende inviterer andre beboere med, og det skaber en nysgerrighed og stemning, der smitter positivt af på fællesskabet omkring dem.

”

”Hun har gået på tegne-male-forløbet i så lang tid nu, at hun også gør det, når hun ikke er der. Hun tegner og maler, når hun er derhjemme i fritiden. Hun får lov til en gang imellem at få låst vores krea-ting ud alene og sidde nede i vores stue, hvor hun så også nogle gange inviterer andre beboere ned til det. Altså det har bredt sig som ringe i vandet på rigtig, rigtig mange punkter for de borgere her”

Forudsætninger for et velfungerende samarbejde

Erfaringerne fra de to botilbud peger på en række centrale forudsætninger for, at samarbejdet mellem civilsamfund og botilbud kan fungere:

1

For det første fremhæves vigtigheden af en **grundig opstart og tidlig involvering**. Både personale og beboere skal være med fra begyndelsen, så aktiviteterne opleves som relevante og passer ind i bostedets hverdag. Når medarbejdere og beboere får mulighed for at tale åbent om deres bekymringer og komme med forslag, styrker det ejerskabet og forståelsen af, hvorfor samarbejdet giver mening

2

En anden vigtig forudsætning er, at der findes **en fast tovholder** på hvert botilbud. Det skal være en medarbejder, der kender huset og beboerne, og som har ansvar for dialogen med Hovedstadens Røde Kors og de frivillige. Tovholderen fungerer som bindeled og sikrer kontinuitet i kommunikationen. Opgaven kræver især ressourcer i opstartsfasen, men kan efterhånden blive en naturlig del af den daglige drift.

3

Derudover fremhæves behovet for **tydelig kommunikation og synlighed**. Mange beboere har brug for gentagelse og konkrete påmindelser for at huske aktiviteterne. Opslag, plakater og personlige invitationer gør en stor forskel, og det skaber tryghed, når beboere og personale på forhånd ved, hvem de frivillige er. Nogle steder har det vist sig nyttigt at hænge billeder op af de frivillige med navn og kort præsentation, så de ikke opleves som fremmede, når de møder op første gang.

(Fortsætter på næste side)

4

De fagprofessionelle understreger også, at samarbejdet kræver **frivillige med overskud og robusthed**. At arbejde på et socialpsykiatrisk botilbud kan være uforudsigeligt, og det stiller krav til de frivilliges tryghed og tålmodighed. Hvis en frivillig selv er ængstelig eller usikker, kan det mærkes i rummet og påvirke stemningen blandt beboerne. Mange af beboerne er meget sensitive over for stemninger og reagerer hurtigt, hvis nogen virker utrygge. Derfor er det vigtigt, at de frivillige føler sig godt klædt på og har fået indsigt i både rammerne, målgruppen og den kultur, de træder ind i.

5

Endelig peger de fagprofessionelle på betydningen af **ledelsesmæssig opbakning og organisatorisk forankring**. Hvis indsatsen skal blive bæredygtig, må den være en integreret del af bostedets kultur og drift og ikke et sideløbende projekt. Det kræver, at ledelsen prioriterer samarbejdet, og at det bliver et fast punkt på personalemøder og i de interne procedurer.

Når aktiviteter skal kunne leve videre

De fagprofessionelle peger på, at økonomi er en væsentlig faktor for, om aktiviteterne kan fortsætte efter projektperioden. Selv begrænset deltagerbetaling kan udgøre en barriere for målgruppe, da mange beboere ikke har økonomisk råderum til at betale selv. Som en af de fagprofessionelle udtrykker det, kan man ikke forvente, at beboerne 'flytter madkroner' for at kunne gå til en fritidsaktivitet.

Altså man kan ikke forvente, at beboerne fx begynder at prioritere ikke at købe mad, fordi de skal gå til billedkunst

Hvis aktiviteterne skal leve videre, er der derfor behov for at tænke økonomisk bæredygtighed ind fra starten. Det kan handle om at skabe en økonomisk bro, fx gennem fritidspasordninger eller foreningsstøtte, eller om at hjælpe beboerne med at finde de billigste og mest åbne tilbud i civilsamfundet. Det fremhæves, at rådgivning og støtte til at finde vej i disse muligheder kan gøre en reel forskel.

De fagprofessionelle peger også på, at små og stabile frivilligrupper er den mest bæredygtige form. Det skaber genkendelighed og tryghed for beboerne og gør det samtidig muligt for bostederne at fastholde indsatsen med de ressourcer, de har til rådighed.

Implementering, tid og drift

Erfaringerne viser, at det ikke er nok at de frivillige er motiveret. Samarbejdet kræver både tid og ressourcer til at modne kulturen, motivere beboerne og klæde personalet på til at tage imod frivillige. Det handler både om det faglige og det praktiske: Hvem tager imod de frivillige, hvordan bliver de introduceret til huset, og hvem kan de gå til, hvis noget er uklart? De fagprofessionelle beskriver, at denne del kræver en vis 'opstartsinvestering', men at det efterfølgende kræver mindre og derved nemmere kan blive en naturlig del af driften.

”

Man skal babysitte det meget i starten. Fordi ligesom en potteplante, skal det have en chance for at slå nogle rødder

Samtidig spiller timing en afgørende rolle. Mange beboere ønsker aktiviteter i ydertimer og weekender, hvor personalet ofte arbejder i nødbemanding. Det gør det vanskeligt at få nye tiltag til at fungere uden ekstra opstartsressourcer og tydelig ledelsesopbakning. Hvis der ikke afsættes tid og fokus i den fase, vurderer de fagprofessionelle at samarbejdet risikerer at løbe ud i sandet, før det når at få fodfæste.

”

Hovedstadens Røde Kors har været meget tydelige og sagt: 'Vi kan ikke gøre det her uden jer. Vi er nødt til at have det sådan, så I kan se mening i det. I skal kvalificere det, det vil sige, at I skal finde ud af, hvornår det er relevant, vi kommer'. Altså hvornår passer det ind helt lavpraktisk i forhold til medicinudlevering, aftensmad og hvad vi ellers kan have

Endelig har projektet givet ny indsigt i, hvilke typer botilbud og aktiviteter der egner sig bedst til samarbejde med frivillige. Erfaringerne viser, at det især er steder, hvor der er en tydelig organisatorisk ramme, en engageret tovholder og en åben kultur omkring samarbejde med civilsamfundet, at det frivillige engagement kan få fodfæste. Ikke alle steder er lige klar, og nogle botilbud har en hverdag præget af akutte problemstillinger og begrænsede personale ressourcer, hvilket gør det svært at prioritere samarbejdet.

Samtidig er det ikke alle aktiviteter, der egner sig til at blive gennemført med frivillige. Det kræver derfor, at man fra start finder de former for samvær, der opleves som meningsfulde for beboerne, og hvor frivillige kan bidrage uden at skulle påtage sig en faglig rolle. Det har derfor været en vigtig erfaring, at man allerede fra start overvejer, hvor det giver mening at sætte ind, og at man løbende justerer indsatsen i takt med, at man bliver klogere på, hvad der virker i praksis.

Lyst til mere

Afslutningsvis peger de fagprofessionelle på, at samarbejdet med frivillige har haft værdi langt ud over de konkrete aktiviteter. Gennem samarbejdet har de fået indblik i frivilligverdenens logikker og muligheder, mens de frivillige har fået bedre forståelse for beboernes behov og hverdagsliv på botilbuddene. Denne gensidige indsigt har bidraget til en større respekt og forståelse for hinandens virkeligheder og skabt et fælles udgangspunkt for at udvikle meningsfulde aktiviteter sammen. De peger på, at samarbejdet har forpligtet og dermed gjort, at ressourcer, som ellers opleves som knappe, faktisk er blevet prioriteret. Den faste ramme og samarbejdsaftalen har givet retning og kontinuitet, som flere oplever som afgørende for, at aktiviteterne kunne tage form.

Hvis ikke der var blevet lavet den her samarbejdsaftale med Hovedstadens Røde Kors, så tror jeg simpelthen ikke på, at det nogensinde var blevet til noget. Og også selvom det var mig, der var tovholder på det og sådan noget, fordi jeg famlede jo fuldstændig i blinde. Jeg havde jo ingen idé om, hvor jeg skulle starte og slutte

Selvom opstarten har krævet en betydelig investering af tid og energi, er det samtidig en vigtig erfaring, at aktiviteterne efterhånden kræver mindre af personalet, når de først er etableret.

Jeg vil sige, at det er minimalt, hvad jeg bruger af tid på det nu. Men det, at det stadig er mig, der har funktionen, det tror jeg er rigtig vigtigt. Fordi der er blevet brugt rigtig mange timer på det i opstartsfasen. Og forberedelser og sådan noget. Det er man nødt til at kunne afsætte for en medarbejder, hvis man vil have det op at køre

De fagprofessionelle ser samarbejdet som en vigtig åbning mod omverdenen både for beboerne og for botilbuddene selv. Aktiviteterne har givet beboerne flere sociale muligheder og mod på at deltage, og de fagprofessionelle håber, at erfaringerne kan inspirere til flere nye former for samarbejde, der rækker ud over botilbuddet.

”

Jeg tænker jo, vi skal mere af det. Fordi det er jo noget, vores beboere har rigtig meget brug for, fordi de netop har en tendens til at isolere sig så meget i deres lejligheder. Jeg håber så, at man kan tage det en tand videre, så beboerne også kan komme mere ud af huset, men så kræver det jo også nogle andre ressourcer og et udvidet samarbejde

Sammenfattende viser erfaringerne, at når samarbejdet får tid og struktur til at udvikle sig, skaber det både faglig værdi, nye relationer og en mere levende hverdag for beboerne.

SAMARBEJDET MED BOTILBUDDENE

SAMARBEJDET MED BOTILBUDDENE

Overvejelser før etablering af samarbejde

Erfaringerne fra projektet viser, at samarbejde mellem civilsamfund og botilbud kræver grundige forudgående overvejelser for at være både realistisk og meningsfuldt. Ikke alle botilbud har de samme forudsætninger for at indgå i samarbejder med frivillige, og succes afhænger i høj grad af både organisatoriske rammer og menneskelige ressourcer.

Botilbuddets driftssituation og ressourcer er centrale. Botilbud præget af økonomisk pres eller arbejde i nødberedskab har vanskeligere ved at prioritere frivillige og planlægge aktiviteter, hvilket kan skabe frustration hos både personale og frivillige. Personalets tid, kapacitet og engagement er derfor afgørende for, om samarbejdet kan få fodfæste.

Derudover spiller botilbuddets kultur og holdning til civilsamfundet en væsentlig rolle. En åben og fleksibel tilgang, hvor frivillige betragtes som en ressource, skaber bedre forudsætninger for samarbejde end en kultur præget af usikkerhed eller modstand.

Ledelsens prioritering er her helt afgørende, både i forhold til at fastlægge rammer og procedurer og i forhold til at skabe fælles forståelse blandt personalet af formål og forventninger.

Endelig er målgruppen en vigtig faktor. Deltagelse kan være begrænset, og aktiviteter bør tilrettelægges realistisk i forhold til beboernes ressourcer, trivsel og sociale situation. Aktiviteter, hvor frivillige kan bidrage uden at påtage sig en faglig rolle, og som skaber oplevet værdi for både beboere og personale, har vist sig mest velegnede.

Samlet set viser erfaringerne, at en realistisk vurdering af botilbuddets ressourcer, kultur, målgruppe og aktivitetstype øger sandsynligheden for et bæredygtigt og meningsfuldt samarbejde.

Under samarbejdet

Etablering og fastholdelse af samarbejdet har vist sig at kræve tid, struktur og gensidig forståelse. Flere botilbud har været præget af begrænsede personaleressourcer, hvilket i perioder har medført skepsis over for samarbejdet. Skepsissen har ofte knyttet sig til uklarhed om frivilliges rolle, praktiske rammer og timing i forhold til en travl hverdag.

Manglende forberedelse eller uklare forventninger har i enkelte tilfælde betydet, at frivillige har oplevet sig uforberedte eller ikke prioriterede, hvilket har haft betydning for fastholdelsen. Erfaringerne understreger derfor behovet for tydelig struktur, løbende kommunikation og gensidig afstemning.

Ledelsesopbakning

Ledelsesmæssig opbakning fremstår også som en central forudsætning for et velfungerende samarbejde. Tydelig prioritering og synlig ledelse skaber klarhed for personalet og tryghed for de frivillige. Når frivillighed integreres som en del af botilbuddets kultur og drift, fx gennem faste procedurer og forankring på personalemøder, øges sandsynligheden for kontinuitet. Samtidig er klare aftaler mellem ledelsesniveauer afgørende for, at samarbejdet er forankret organisatorisk.

Personalets rolle og ressourcer

Personalet spiller en afgørende rolle som bindeled mellem beboere og frivillige. Erfaringerne viser, at pressede personalegrupper kan have begrænset overskud til at tage imod frivillige, hvilket kan påvirke både samarbejdet og de frivilliges oplevelse negativt.

En fast tovholder på hvert botilbud har vist sig nødvendig for at sikre koordinering, kommunikation og kontinuitet. Tovholderen understøtter både frivillige og beboere og bidrager til, at aktiviteterne bliver husket og gennemført. Derudover er klare procedurer for samarbejdet vigtige, herunder håndtering af sikkerhed og forventningsafstemning. Selv når instrukser findes, kræver de løbende opmærksomhed for at fungere i praksis.

Frivilliges oplevelse

Frivillige oplever samarbejdet positivt, når rammer, roller og forventninger er tydelige. Manglende introduktion eller forberedelse kan hurtigt føre til utryghed og frafald. Erfaringerne peger på, at fastholdelse af frivillige forudsætter grundig introduktion til målgruppen, kendskab til botilbuddets kultur og praktiske forhold samt oplevelsen af, at indsatsen gør en reel forskel. Logbogsføring har været et væsentligt redskab til at opsamle erfaringer og justere samarbejdet løbende.

Praktiske rutiner og sikkerhed

Sikkerhed har været et gennemgående tema i samarbejdet. Erfaringerne viser, at retningslinjer og instrukser kun fungerer, hvis de er kendte, forståelige og anvendelige i praksis. Oplæring af frivillige i sikkerhedsprocedurer og tydelige aftaler mellem civilsamfund og botilbud er derfor afgørende. Samtidig har gentagne påmindelser til beboerne om aktiviteter vist sig nødvendige for at sikre deltagelse.

Læringspunkter: hvad kræver det for at lykkes med samarbejde?

Erfaringerne fra projektet peger på flere centrale forudsætninger for, at samarbejdet kan blive bæredygtigt:

1. **Ledelsesopbakning og prioritering** - Frivillighed skal integreres i botilbuddets kultur og drift med faste procedurer, synlig ledelse og ressourcer til opstart.
2. **Fast tovholder** - En dedikeret medarbejder, der kan koordinere mellem botilbud, frivillige og beboere, sikrer kontinuitet og tryghed.
3. **Personalets forberedelse og forståelse** - Personalet skal have viden om frivillighed, formål og rammer for samarbejdet, samt tid og ressourcer til at tage imod frivillige.
4. **Frivilliges introduktion og opkvalificering** - Frivillige skal klædes på til målgruppen og sikkerhedssituationen, og der skal være tydelig forventningsafstemning.
5. **Realistiske forventninger til deltagelse** - Små, stabile grupper og aktiviteter, hvor frivillige kan bidrage uden faglige opgaver, giver størst succes og kontinuitet.
6. **Kommunikation og synlighed** - Beboere skal mindes om aktiviteterne, og frivillige bør præsenteres for både personale og beboere, fx via portrætter eller opslag.
7. **Økonomisk bæredygtighed** - Aktiviteter skal kunne fortsætte, også når projektmidler ophører, uden at beboerne økonomisk belastes, og samtidig så samarbejdet kan fortsætte med frivillige over tid.

SAMMENFATNING AF ARBEJDET

Sammenfattende viser erfaringerne fra projektet, at når samarbejdet får tid, struktur og ledelsesmæssig opbakning, skaber det både faglig værdi, nye relationer og en mere levende hverdag for beboerne. Projektet har tydeliggjort, at frivillige ikke blot bidrager til konkrete aktiviteter, men åbner botilbuddene mod civilsamfundet og giver beboerne nye muligheder for sociale relationer uden for husets rammer.

Erfaringerne understreger samtidig, at succesfuldt samarbejde bygger på gensidig forståelse, klare procedurer og en kultur, hvor både personale, ledelse og frivillige prioriterer og værdsætter hinandens indsats. Disse indsigter danner et solidt fundament for fremtidige initiativer, hvor civilsamfundet kan spille en aktiv rolle i at styrke beboernes sociale liv og trivsel og samtidig give botilbuddene nye perspektiver på engagement, fællesskab og bæredygtig aktivitet.

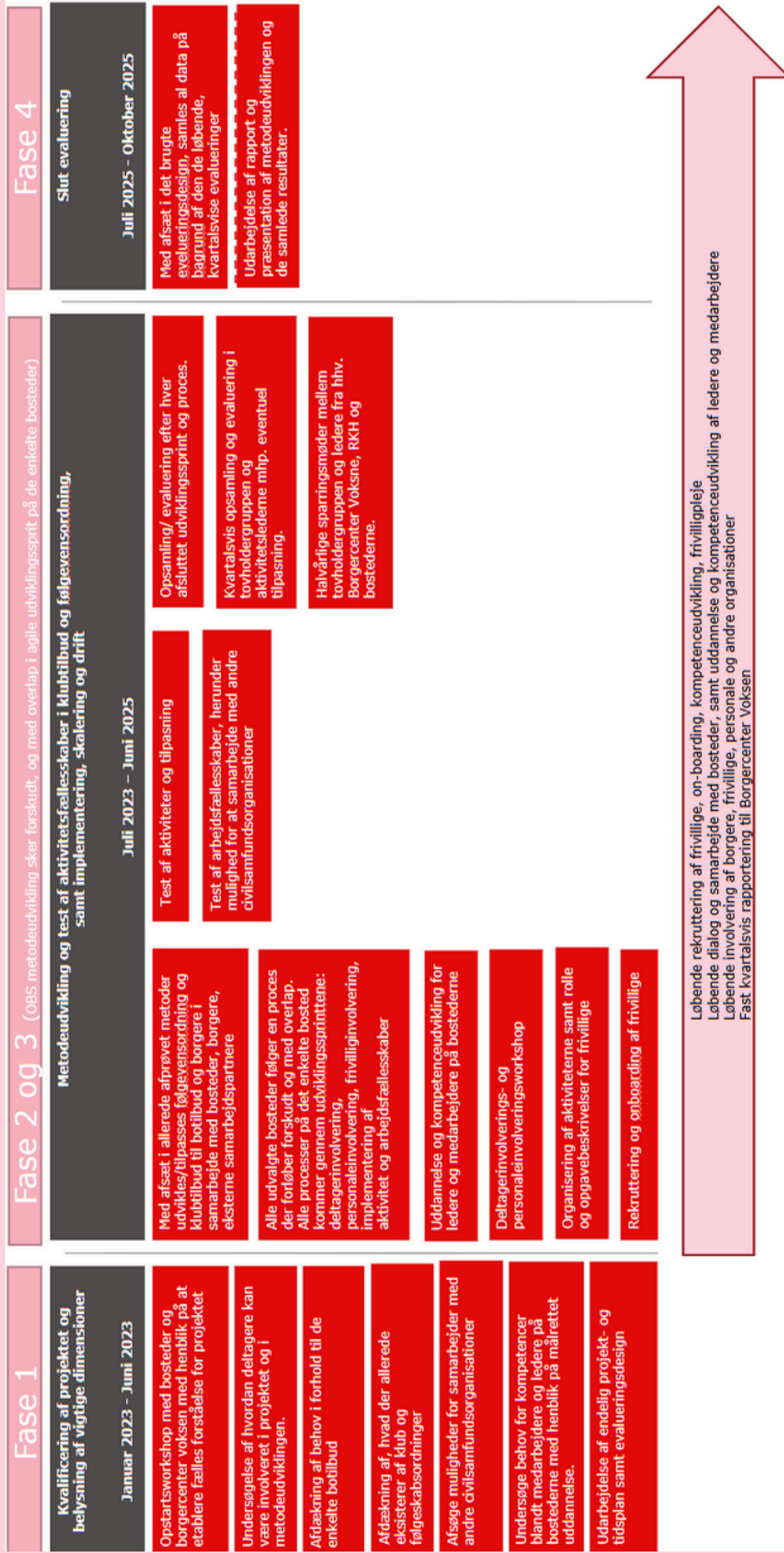
BILAG

BILAG 1: Tovholders opgavebeskrivelse

- Præsentere, formidle og motivere projektet over for beboerne i *målgruppen i samarbejde med personalegrupperne.
- Præsentere, formidle og motivere projektet over for medarbejdere (ambassadør).
- Være til rådighed i opstarten af aktiviteten for både frivillige og beboere, samt skabe en tryghed for beboerne i starten, indtil de kender de frivillige.
- Være den kontaktperson som både frivilligruppen og Røde Kors løbende kan kontakte.
- Ansvarlig for at de frivillige bliver taget imod, når de kommer, føler sig trygge og godt tilpas, når de er på bostedet.
- Sørge for at der altid er adgang til fagpersonale når aktiviteten holder åbent, så frivilligruppen har nogen at kontakte i de situationer, som måtte opstå, hvor der er behov for medarbejdernes faglighed og opgaveløsning. Herunder pleje, behandling, pædagogisk arbejde eller andet fagrelevant.
- Indhente information fra personaler og oplyse frivilligruppen om en beboer, hvis der er særlige hensyn eller opmærksomhedspunkter der skal tages.
- Løbende kommunikere med frivilligruppen og Røde Kors om forhold, der har betydning for gennemførelsen af aktiviteten, såsom særlige begivenheder, ændringer på bostedet, praktiske forhold såsom nøgler mm.
- Deltage løbende i koordinerings- og halvårlige statusmøder.

*Målgruppen: Beboere der på trods af deres udfordringer, kan indgå i de aktiviteter, der foregår i fællesskabet. Det er en forudsætning at de deltagerende beboere er stabile, rolige, og har lyst til at være med i fællesskabet og følgeskabet. Fællesskabet og følgeskabet er ikke aktuelt for beboere der er udadreagerende og har en uhensigtsmæssig adfærd, hverken fysisk eller verbalt.

BILAG 2: Projektdesign og Tidsplan

BILAG 3: Deltagerdrejebog d. 30/ 11 - 2023

Deltagere: Iben, Nanna, Line, Anna & Idasofie

Nøgleord: Uformelt, hygge, fleksibilitet (bryd gerne rammen – gør hvad der giver mening).

Formål: Kendskab og mod til at tilgå andre fællesskaber uden for botilbuddet.

Format: Opbyg relationer i det nuværende fællesskab i huset og derefter bygge bro til aktiviteter udenfor huset fx. aktivitets- og samværstilbud, netværkshuse, foreninger mm.

Overordnet program

12.00 - 13.00: Ordne alt praktisk og briefing

13.00 - 15.00: Deltagerinvolvering

15.00 - 15.30: Oprydning og opsamling

Udstyr: Ønskekasser, drejebøger, billeder af mulige aktiviteter, tematikark til ordstyrer, fælles talepapir til alle borde, præsentation, navneskilte, kors, tusser, engangsservice (minus kopper) og kuglepenne til ordstyrer.

Tid	Punkt	Indhold	Øvelser/ oplæg	Formål	Udstyr	Hvem
12:00	Ordne alt praktisk	Rykke stole, borde, service og gøre forplejning klar. Sandwich og briefing	Vi tager en fælles snak om, hvordan vi bedst muligt snakker med deltagerne rundt om bordene.	Klargørelse Fælles frokost, hvor <u>Idasofie</u> introducerer programmet til deltagerinvolveringen og drejebogen.	Kaffe, the, kage Drejebog, Sandwich og drikkevarer som er bestilt udefra	Nanna, Iben, Line, Anna og <u>Idasofie</u>
13.00	Deltagerne tager kage og sætter sig ved bordene.	Hygge og uformelle <u>snakke</u> . Forsøge at få dem hen til bordene.		Prøve at få skabt nogle hyggelige rammer, fælles snakke og få dem ned til de forskellige borde.	Præsentations noter.	Alle hjælper her
13:10	Velkommen og præsentation (hvis det giver mening)	Byde velkommen og kort fortælle, hvad der skal ske.		Sikre at deltagerne forstår hvad vi skal. Sikre at deltagerne er afklaret med formål og hvad de kan forvente af dagen. Sikre at deltagerne ved hvem vi er. Forklare hvorfor det er vigtigt at de er kommet. At få præsenteret alle.		<u>Idasofie</u> præsenterer og byder velkommen. Alle siger kort hvem de er
13.20	Snakkende ved bordene starter.	Tale ud fra billederne og brug dem gerne i samtalerne ved bordene. Spørg gerne ind til det de siger, så vi får mest muligt med fra dem om hvad de ønsker og kender til baggrunden for disse ønsker.	Brug tematikark.	Få skabt nogle uformelle og uddybende snakke, så vi kender baggrunden for deltagerens ønsker.	Tematikark til ordstyrer, fælles talepapir, billeder af aktiviteter og ønskekasse ved hvert bord.	Ordstyrer ved de enkelte borde: Nanna, Line, Anna og Iben
15:00 evt. før (alt efter hvad der giver mening)	Afrunding og tak for i dag.	Oprydning og kort opsamling.	Rundt om bordet snak med alle ordstyrer.	Få en fælles afrunding. Tale om, hvordan det gik ved bordene. Få samtalen alt materiale ind.	Note til logbog: - Hvad gik godt? - Hvad gik mindre godt? - Elementer og læring til næste udviklings-sprint	Alle er med her.

BILAG 4: Tematik- og formålsark anvendt af bordværter

1. Hvad kunne i tænke jer at lave sammen i fællesskabet? (Brug billedkort)	2. Hvor skal fællesskabet foregå henne? (Brug billeder af hotspots)	3. Hvornår skal fællesskabet foregå? (Hverdage, weekender og formiddag, eftermiddag, aften)	4. Hvor ofte skal fællesskabet foregå? (Flere gange om ugen, ugentligt, hver anden uge, månedligt)

FRIVILLIGT FÆLLESSKAB

Røde Kors

Hvem er vi?

Vi kommer fra Røde Kors Hovedstaden som er en forening, der arbejder for at skabe meningsfulde fællesskaber og netværk for borgere i Københavns kommune.

Hvorfor er vi her?

Dette projekt ønsker at give jer muligheden for at deltage i et fast fællesskab med Røde Kors frivillige. Vi har inviteret jer i dag, da vi har brug for jeres idéer til, hvordan sådan et fællesskab kan se ud.

Hvad skal der ske i dag?

Fælles snak rundt om bordet. Vi vil gerne høre jeres tanker om følgende:

- Hvad vil i gerne lave sammen i fællesskabet?
- Hvor kunne i tænke jer det skal foregå?
- Hvornår og hvor ofte?

BILAG 5: Logbog udarbejdet af fascilitatorne

Med afsæt i tre spørgsmål:

- Hvad fungerede godt?
- Hvad fungerede mindre godt?
- Hvilke elementer og læring kan overføres til næste udviklingsprint?

Overordnet beskrivelse af hvad der foregik til deltagerinvolveringen:

Keywords: *fleksibilitet, hygge, uformelt, bryd gerne rammen - gør hvad der giver mening* - SE DREJEBOG

Der kom mellem 15-20 deltagere ...

Hvad fungerede godt?

- Vigtigt med fleksible ramme
- Det var sjovt og hyggeligt
- Vigtigt med gennemsigtighed overfor deltagerne
- Forplejning er vigtig (fungerede godt med masser af god kage) - og at de blev hjulpet med at tage forplejningen (Nanna skar kage og lagde det på en tallerken)
- Nysgerrighed og åbenhed overfor deltagerne er utrolig vigtig - Især ved nogle af bordene var deltagerne gode til at rumme hinanden
- Satte stor pris på at de blev spurgt om deres ønsker/ behov
- Det fungerede godt at hægte sig på noget som var implementeret i forvejen
- Bredt udsnit af forskellige beboere
- God kommunikationsindsats; plakater, kontaktperson, invitation, banke på døre - kontinuerlig kommunikation - supplere med ønskekasse til dem der ikke kom, er god
- Ønskekasse fungerede godt både til selve deltagerinvolveringen, men også at personalet gik rundt med den nogle af de efterfølgende dage og snakkede med de beboere som ikke deltog
- Talepapir på bordet var god, men nogle glemte at huske at bruge den (obs. på dette)
- Billeder med hotspots fungerede godt

Hvad fungerede ikke godt?

- Ville fungere bedre med to ordstyrer, så man kan supplere hinanden og dække flere behov. Især hvis en fylder særligt meget og tager hele ens opmærksomhed.
- Svært ved et bord, hvor en medarbejder tog over. Denne medarbejder kom til at fylde det mest og fortælle hvad behovet var (obs. på dette til næste deltagerinvolvering)
- Måske turde bruge 10 min på relationsarbejde, en sang eller lave en aktivitet imens man taler – gåtur fx

Hvilke elementer skal vi tage med til næste gang?

- Medarbejder perspektiv – hvordan kan medarbejderen styrke dialogen, frem for at fylde taletiden ud på deltagernes vegne
- Flexibilitet og hurtig omstilling
- Billeder mangler af dyr, ved eksempler på aktiviteter
- Nogle vil gerne have mulighed for selv at skrive – evt. En ønskekasse stående ved hvert bord
- Vigtigt med mulighed for en-til-en (nogle kan ikke rumme grupperne)
- Vi skal ikke være bange for pauser og vi må gerne invitere ind i en pause.

BILAG 6: Materiale fra deltagerinvolvering

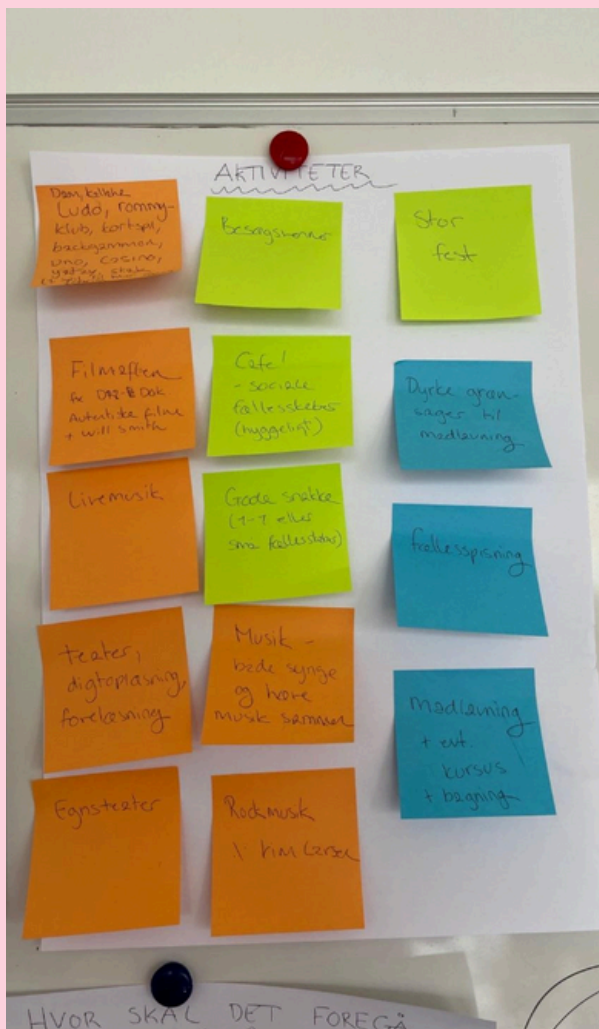
AKTIVITETER

Lyserød = krea

- Bygge
- Tegne, male + evt. kursus
- Håndarbejde
- Strikke, hækle, brodere
- Smykker
- Dekorationer f.eks. julepynt
- Skriveværksted
- Male på bygninger/vægmalerier

Gul = bevægelse

- Gåtur med hunde
- Cykling i træningscenteret
- Mindfulness
- Stolegymnastik
- Gåvenner (1-1) eller mindre grupper
- Bordfodbold + bordtennis
- Bevægelsesvenner

AKTIVITETER

Orange = kulturaktiviteter

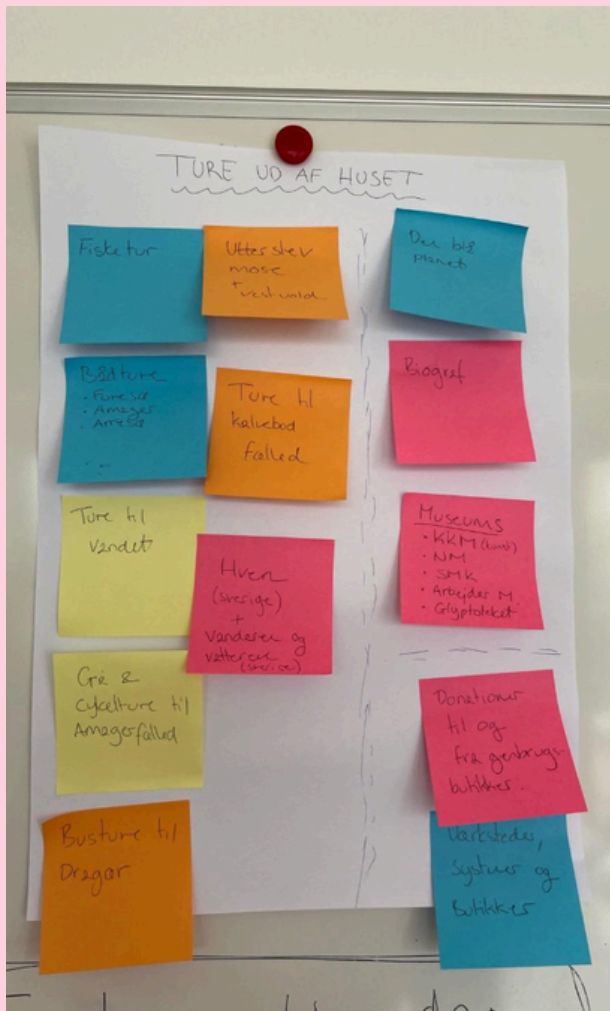
- Dam, Kalaha, Ludo, rommyklub, kortspil, backgammon, uno, casino, yatzy, skak (1 spil hver gang).
- Filmaften fx DR 2 dok., autentiske film + Will Smith
- Livemusik
- Teater, digtoplæsning, forelæsning
- Egnsteater
- Musik - både synge og høre musik sammen
- Rockmusik - % Kim Larsen

Grøn = sociale aktiviteter

- Besøgsvenner
- Cafe - sociale fællesskaber (hyggeligt)
- Gode snakke (1-1 eller små fællesskaber)
- Stor fest

Blå = Mad

- Dyrke grønnsager til madlavning
- Fællesspisning
- Madlavning + evt. kursus + bagning

TURE UD AF HUSET

Naturture (venstre)

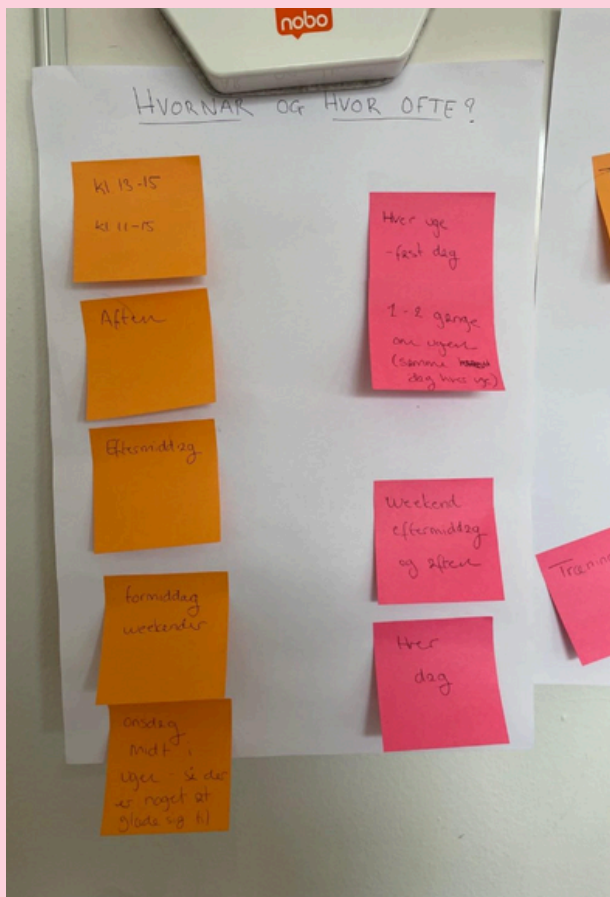
- Fisketur
- Bådture - Furesø, Amager, Arresø
- Ture til vandet
- Gå- og cykelture til Amagerfælled
- Busture til Dragør
- Utterslev Mose + Vestervold
- Ture til Kalvebodfælled
- Hven (Sverige), Vandreren og Vättern (Sverige)

Kulturelle ture (højre, oppe)

- Den blå planet
- Biograf
- Museums - Københavns Kunstmuseum, Nationalmuseum, Statens Museum for Kunst, Arbejdermuseet og Glyptoteket

Butiksture (højre, nede)

- Donationer til og fra genbrugsbutikker
- Værksteder, systuer og butikker

HVORNÅR OG HVOR OFTE?

Hvornår (Orange)

- Kl. 13 - 15
- Kl. 11 - 15
- Aften
- Eftermiddag
- Formiddag, weekender
- Onsdag midt i ugen - så der er noget at glæde sig til

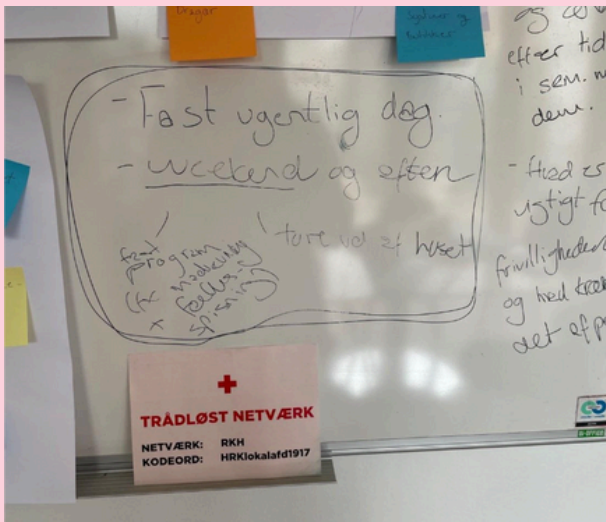
Hvor ofte (lyserød)

- Hver uge - fast dag
- 1-2 gange om ugen (samme dag hver uge)
- Weekend - eftermiddag og aften
- Hver dag

HVOR SKAL DET FOREGÅ?

- Ture ud af huset
- Nadarum - blok C
- Kompasset
- Festsal med scene
- Konferencsal
- Træningscenter
- Fælleskøkken - blok B

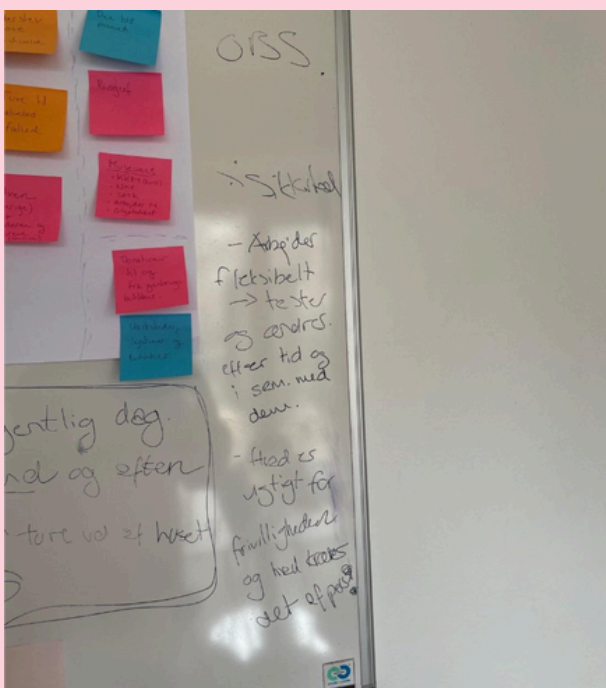
KONKRET FORSLAG

Fast ugentlig dag

- 1.5 times krea eller lign.

Weekend og aften

- Weekend - fast program f.eks. madlavning og fællesspisning eller ture ud af huset.

OBS - PUNKTER TIL PERSONALE

- % sikkerhed
- Arbejder fleksibelt - tester og ændres efter tid og i samarbejde med dem
- Hvad er vigtigt for frivilligheden og hvad kræves der af personalet

BILAG 7: Frivillig-logbog

LOGBOG TIL KREAFÆLLESSKABET

Logbogen udfyldes i fællesskab af frivilligruppen efter hver gang og uploades på Facebook efter udfyldning.

Dato og tid:	5/12 - 23
Deltagende frivillige (navn):	JOSEFINE, LAURA, EILEEN, LINE
Hvor mange beboere deltog (også bare dem, der kiggede forbi)?	14
Udfyld evt. fra Røde Mellemvej: Sundbygårdsvej:	
Dagens kreaaktiviteter	MALE, TEGNE, JULEFLET, PIBERENSET HÆKLE
Vurdering: Hvad fungerede godt/mindre godt?	MÅSKE FORBEREDELDT MERE/LETTERE AT GÅ I GANG: EVT: FÆRDIGE NISSER AF KUGLER, STRIK MAN KAN GÅ I GANG MED NOGLE MODELLER AF PROJEKTER
Feedback/ønsker fra beboerne:	PYNT GRAN + LYS ¹ TIL JULEDEKORATIONER SÅKS TYKT PAPIR MERE TILGÆNGELIGE/MINDRE KOMPLICEREDE MALEBØGER
Andet	PERLER TIL ARMBÅND + SNOR ELASTIK

BILAG 8: Eksempel på portræt af frivillig

Mød Rumi

Hvad er din livret?

Flæskestegs sandwich - perfekt kombination af salt og sprødhed fra flæskesværet, syre og sødme fra de syltede agurker og rødkålen og saften fra kødet.... mmmm what's not to like. Også kan man bare lige hapse den i hånden - bedre bliver det jo ikke.

Hvilket dyr beskriver dig bedst?

Lama. Den er blød og fluffy med et mildt ydre, men faktisk ret robust - den vælter ikke sådan lige, og jeg kan spytte sandheden ud, når det er nødvendigt. Jeg har gået mange veje i livet, og bærer det hele med mig som en fin mental rygsæk - ligesom lamaen, den bærer også på ting - stædigt og overraskende elegant. Den kan også godt lide rolige og hyggelige aktiviteter - ligesom mig, som ELSKER spil!

Hvad kan du godt lide at lave, når du er alene?

Binge watche Robinson Ekspeditionen. Jeg har set alle afsnit, og også den amerikanske og australske version. Uuuuhha, det er min drøm at være med - måske ser du mig en dag i Robinson, hvor jeg forhåbentligvis ikke bliver stemt ud i første afsnit.

ZOO

ORS

SAMARITAN'S PURSE

JULE HJÆLP